

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието, храните и горите

Изх. № 0201-147

04.10. 2019 г.

ДО

Г-ЖА МАРИЯ БЕЛОВА

✓ ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ КЪМ 44-ТО
НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КЗХ-953-07-35 от 18.09.2019 г.

ДО

Г-Н ГЕОРГИ ГЪОКОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО С
НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ЖАЛБИТЕ НА ГРАЖДАНИТЕ КЪМ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

На Ваш № КВНО-953-16Ж-32 от 18.09.2019 г.

ОТНОСНО: Становище на Министерството на земеделието, храните и горите по
Законопроект за изменение и допълнение на Закона за ветеринарномедицинската
дейност, внесен от н.п. Михаил Христов и група народни представители на 13
септември 2019 г. в Народното събрание, № 954-01-70

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО БЕЛОВА,
УВУЖАЕМИ ГОСПОДИН ГЪОКОВ,**

Министерството на земеделието, храните и горите изразява следното
становище по Законопроект за изменение и допълнение на Закона за
ветеринарномедицинската дейност, внесен от н.п. Михаил Христов и група народни
представители на 13 септември 2019 г. в Народното събрание, № 954-01-70.

Към настоящия момент няма нормативни актове на институции на Европейския съюз, които да определят изисквания за хуманно отношение към животни отглеждани за ценни кожи. Животните отглеждани за кожи попадат неизчерпателно в приложното поле на:

Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета от 22 декември 2004 година относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции и за изменение на Директиви 64/432/ЕИО и 93/119/ЕО и Регламент (ЕО) № 1255/97, Европейска конвенция за защита на животните, отглеждани за селскостопански цели (Ратифицирана със закон, приет от XXXIX Народно събрание на 15 април 2004 г. - ДВ, бр. 34 от 2004 г. В сила за Република България от 21 януари 2005 г.), Регламент (ЕО) № 1523/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 година за забрана на пускането на пазара и вноса или износа от Общността на котешка и кучешка кожа и продукти, съдържащи такава кожа, Регламент (ЕО) № 1099/2009 на Съвета от 24 септември 2009 година относно защитата на животните по време на умъртвяване - съгласно определенията разписани в чл. 2, м) на Регламент (ЕО) № 1099/2009 „животни, отглеждани за добив на кожа“ означава бозайници, отглеждани главно за производство на кожа, като норки, порове, лисици, миещи мечки, нутрии и чинчили като за тях са разписани норми, които се прилагат при осъществяването на контрол и в България, Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 година относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове, Директива 98/58/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 година относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели, Регламент (ЕО) № 1069/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за установяване на здравни правила относно страничните животински продукти и производните продукти, предназначени за консумация от човека и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1774/2002 (Регламент за страничните животински продукти) и Регламент (ЕС) № 142/2011 на Комисията от 25 февруари 2011 г. за прилагане на Регламент (ЕО) № 1069/2009. Двата регламента определят изискванията, които се прилагат към добитите кожи, тъй като те се класифицират като странични животински продукти от категория 3. С регламентите се определят изискванията за транспорт, начините за преработка, изискванията към обектите за преработка и съхранение на такива продукти и документите, които ги придружават с оглед проследимост и осигуряване на необходимите здравни гаранции. Предприятията се одобряват и се вписват в регистър на предприятията за страничните животински продукти, одобрени съгласно Регламент 1069/2009/ЕС в секция I.

Пряко приложимо е и европейското законодателство в тази област - Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна, Регламент (ЕС) № 1143/2014 на ЕП и на Съвета от 22 октомври 2014 година относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди, Регламент за изпълнение

(ЕС) 2016/1141 на Комисията от 13 юли 2016 година за приемане на списък на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на ЕП и на Съвета и Регламент за изпълнение (ЕС) 2017/1263 на Комисията от 12 юли 2017 година за актуализиране на списъка на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, създаден с Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1141 на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на ЕП и на Съвета и др.

В областта на отглеждането на животни за ценни кожи, в България се прилагат Закона за ветеринарномедицинската дейност, Закона за защита на животните и Наредба № 2 от 2009 г. за условията за отглеждане на космат и пернат дивеч в животновъдни обекти, съобразени с неговите физиологически и поведенчески особености.

Съгласно данните в публичния регистър на Българската агенция по безопасност на храните, на територията на страната има регистрирани общо четири обекта за отглеждане на животи за ценни кожи – норки, като един от тях е с преустановена дейност. Няма данни за регистрирани животновъдни обекти за отглеждане на друг вид животни с ценни кожи.

Американската норка, която се отглежда в животновъдни обекти на територията на страната не е включена в списъка на Регламент (ЕС) № 1143/2014 година на Европейския парламент и Съвета от 22.10.2014 година относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове. Същата следва бъде отглеждана в контролирана среда, възпрепятстваща изпускане в дивата природа.

В съответствие с чл. 4, ал. 1 от настоящия регламент, от Съюза е съставен и утвърден списък с инвазивните видове, изброените в приложението на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/1141 на Комисията от 13 юли 2016 година за приемане на списък на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета.

Американската норка е била обект на дискусия от страна на Европейската комисия, представителите на научната общност и държавите членки за включването ѝ в списъка на инвазивните чужди видове, които засягат Съюза към Регламент (ЕС) № 1143/2014. Предвид значението на вида за кожухарската индустрия в рамките на ЕС, освен оценката на риска е бил направен и анализ по отношението на управлението на риска. Въз основа на двата анализа е взето решение, че рискът, който съществува от отглеждането на този вид, може да бъде контролиран и в резултат на това той не е включен в горецитирания списък.

Обектите за отглеждане на американска норка в страната се регистрират съгласно изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност при спазване на разпоредбите на Закона за защита на животните и съответните подзаконови нормативни актове и в съответствие с европейското законодателство в областта.

С цел стриктното и изчерпателно въвеждане в законодателството на конкретни условия и изисквания при отглеждането на космат и пернат дивеч, като се сведе до минимум опасността от неконтролирано изпускане в околната среда, към министъра на земеделието, храните и горите има сформирана междуведомствена работна група за изменение и допълнение на Наредба № 2 от 2009 г. Работната група включва представители на научните среди, държавната администрация, както и редица неправителствени организации в областта на защитата на животните. Задачата на работната група е да се прецизират и разширят изискванията, касаещи отглеждането на космат и пернат дивеч в животновъдни обекти при съблюдаване на техните физиологически и поведенчески особености, здравеопазване, хуманно отношение и етика към животните, както и коригиране на неточности в някои текстове на нормативния акт.

Изложените в мотивите твърдения за нехуманно отглеждане на животните са несъстоятелни. Животните за добив на ценни кожи, отглеждани във ферми, на територията на страната ни, се отглеждат в съответствие с ветеринарномедицинските изисквания и при спазване на изискванията за защита и хуманно отношение към животните, а животновъдните обекти за отглеждане на животни с ценни кожи се проверяват минимум един път годишно.

Въвеждането чрез този закон на забрана за извършването на индустриална дейност с животни, каквато е отглеждането за добив на кожи и за осъществяването на която има въведени норми за контрол изисква значително по-задълбочен и по широкообхватен икономически и социален анализ в национален мащаб. Следва да се отчете, че няма забрана за бизнеса на ниво ЕС и въвеждането в страната е възможно да се отрази и на търговските отношения с другите държави членки и трети страни.

Пълна забрана за отглеждане на животни за ценни кожи в ЕС са въвели: Великобритания (през 2000 г., в сила от 2003 г.), Австрия (от 2004 г.), Нидерландия (от 1995 г. за лисици, от 1997 г. за чинчили, забраната за норки ще влезе в сила през 2024 г.), Словения (в сила от 2015 г.), Хърватия (в сила от 2017 г.) и Чехия (в сила от 2019 г.). В Унгария са разрешени само фермите за чинчили и зайци. В Испания предстои фермите за норки да бъдат затворени. Списъкът на страните членки, забранили производството на ценни кожи, междувременно се е разширил с Люксембург и Белгия (последните 17 ферми за норки във Фландрия ще бъдат закрити през 2023 г.). Извън ЕС, забрана за отглеждане на животни за ценните им кожи е въведена в Сърбия, Босна и Херцеговина и Северна Македония.

Страни като Германия, Швеция и Швейцария възприемат друг подход: не забраняват пряко дейността на фермите, но въвеждат много високи изисквания за отглеждане на животните, което прави бизнеса нерентабилен. Така, въпреки че в Германия новите изисквания за хуманно отношение към животните влизат в сила през 2022 г., още през април 2019 г. е затворила последната останала ферма за ценни кожи. В Япония последната ферма за ценни кожи е закрыта през 2016 г.

На следващо място, относно визираните в законопроекта животни отглеждани за ценни кожи няма забрана, каквато съществува по отношение на добива и вноса и износа на котешка и кучешка кожа, въведена с Регламент (ЕО) № 1523/2007 и същите не са включени в списъка с инвазивни чужди видове съгласно Регламент (ЕС) № 1143/2014. На ниво ЕС забрана на добива, внасянето и изнасянето на кожи от кучета и котки е въведена с Регламент (ЕО) № 1523/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 година за забрана на пускането на пазара и вноса или износа от Общността на котешка и кучешка кожа и продукти, съдържащи такава кожа след като на 18 декември 2003 г. Европейският парламент приема декларация, в която се изразява загрижеността спрямо търговията с кожа от кучета и котки и продукти и се настоява тя да бъде прекратена, за да се възвърне доверието на потребителите и търговците на дребно в ЕС. В представите на гражданите на ЕС котките и кучетата се смятат за домашни животни и затова е неприемливо да се използва тяхната кожа или продукти от такава кожа.

Във връзка с гореизложеното и направеното предложение за въвеждане на забрана за отглеждане и/или развъждане и/или умъртвяване на животни с цел добив на ценни кожи, в т. ч. предложението гратисен период за влизане в сила на закона (01.01.2021 г.), следва да бъде поискано становище и позиция и от бранша, пряко зает с този вид производство. По този начин ще бъде взето предвид мнението на всички заинтересовани страни, с оглед изготвяне и последващ подробен анализ на въздействието на законодателния акт. Нивото на задълбоченост на предварителната оценка на въздействието предложените промени се определя според значимостта на проблема и броя на засегнатите страни за всеки отделен случай. Оценката на въздействието трябва да предоставя достатъчно доказателства и данни, които да спомогнат за вземане на аргументирани решения трябва да се вземат под внимание социално - икономическите последици за бизнеса и се вземе предвид следното:

1. Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна и Регламент (ЕС) № 1143/2014 на ЕП и на Съвета от 22 октомври 2014 година относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди са от компетентностите на Министерство на околната среда и водите.

2. Предвид съществуващите на територията на страната обекти за отглеждане на животни за ценни кожи – норки, които са неместен вид за природата на Европа, чийто естествен ареал на разпространение е Северна Америка, същите попадат в обхвата на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- член 67 от ЗБР регламентира дейностите по въвеждането в природата, вносът, развъждането и отглеждането на неместни животински видове;
- съгласно разпоредбите на чл. 67, ал. 4, т. 2 от ЗБР министърът на околната среда и водите със заповед, обнародвана в „Държавен вестник“, може да забрани вноса, развъждането и отглеждането на неместни животински видове,

ако случайното им освобождаване в дивата природа ще застраши съществуването на местни видове от дивата флора, фауна и микота.

При промяна в националните нормативни актове - Закона за ветеринарномедицинската дейност и Закона за защита на животните, същата следва да е съобразена с Договора за Европейския съюз, Договора за функционирането на Европейския съюз и примата на приложимите нормативни актове на институциите на Европейския съюз, с оглед избягване на необосновани ограничения на свободното движение на стоки, услуги и капитали и на конкуренцията на свободния пазар.

ДЕСИСЛАВА ТАНЕВА

Министър на земеделието, храните и горите

